

Handläggare
Monica Slama
Telefon: 08-508 23 092**Till**
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd
2013-09-18

Program för en sammanhållen stad 2015-2020

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner och översänder tjänsteutlåtandet som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektörLars Wennberg
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har, på uppdrag av kommunstyrelsen, tagit fram ett förslag till program för ytterstadens utveckling. Förslaget har tagits fram i dialog med förvaltningar, bolag och externa samverkansaktörer. Program för en sammanhållen stad bygger på goda resultat hämtade från de tidigare ytterstadsvisionerna och är tänkt som ett styrdokument för hur arbetet med ytterstaden ska organiseras och finansieras. Programmet är tänkt att integreras i staden styr- och uppföljningssystem.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning föreslår att samtliga ytterstadsnämnder omfattas av programmet men att särskilda medel avsätts för insatsområdet ”lokalt arbete för social hållbarhet”, för de nämnder med ett högt riskindex. Hägersten-Liljeholmen har ett lågt riskindex och omfattas inte av den insatsen. Det är viktigt att den ordinarie budgeten utökas i den omfattning som sommarjobb mm förväntas kunna erbjudas i stadsdelsnämnderna. Förvaltningen lyfter särskilt fram näringslivets utveckling och potentialen för Telefonplan, som en nyckel till en fortsatt positiv utveckling för söderort och för att skapa balans mellan södra och norra delarna i staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samråd med övriga avdelningar.

Bakgrund

Stadsledningskontoret har under 2014 tagit fram ett förslag till gemensamt program för ytterstadens utveckling – Program för en sammanhållen stad.

Stockholms stad bedriver ett strategiskt arbete med utveckling av ytterstaden sedan 2007, inom ramen för ”Vision 2030 - ett Stockholm i världsklass”. Inledningsvis riktades insatserna mot stadsdelarna kring Järvafältet i Vision Järva 2030 för att därefter även riktas mot stadens södra stadsdelar i Vision Söderort 2030 och västerut i Vision för Hässelby-Vällingby.

Mellan 2007 – 2014 har sammanlagt 450 miljoner kronor disponerats för att finansieras projekt som ligger i linje med ytterstadsarbetet. Finansieringen upphör vid utgången av 2014. Stadsledningskontoret, som har det samordnande ansvaret för stadens ytterstadsarbete, har följt upp projekten och tagit fram ett nytt förslag för att lägga grunden för vidare satsningar på utvecklingen av ytterstaden.

Arbetet har involverat ett stort antal medarbetare i staden på olika nivåer och ett antal externa samverkansaktörer. Yttrande önskas senast den 30 september 2014.

Ärendet

Program för en sammanhållen stad 2015- 2020

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram ett gemensamt program för ytterstadens utveckling. Av kommunfullmäktiges budget 2014 framgår att

”Arbetet med att utveckla ytterstaden finns konkretiserat i Vision Järva 2030, Vision Söderort 2030 och Vision Hässelby-Vällingby 2030. Ytterstaden ska utvecklas genom förbättrad trygghet, goda utbildningsmöjligheter, tillgång till fler jobb, bättre infrastruktur och stadsmiljö. Utvecklingen av stadens tyngdpunkter enligt översiktsplanens strategier är central. Under 2014 ska de olika ytterstadsprogrammen samlas i ett gemensamt program för ytterstadens utveckling.”.

Programmets teman

Företagsutveckling, sysselsättning och förbättrat resultat i skolorna samt bostäder, där olika former av upplåtelse och storlekar behöver blandas mer för att utveckla stadsmiljöer och stärka sammanhållningen, är prioriterat i programmet.

Inriktningsmålen i programmet följer ytterstadsvisionernas teman.

- Stadsmiljö och boende
- Skola och utbildning
- Jobb och företagande
- Lokalt arbete för social hållbarhet (tidigare Trygghet i vardagen)

Programmet innehåller en satsning på attraktiva tyngdpunkter, en sammankoppling av stadens delar och att skapa en levande stadsmiljö. Inom området skola och utbildning betonas att alla elever ska ha grundläggande kunskaper när de lämnar skolan. Vidare ska staden skapa bättre förutsättningar för etablering av företag och öka nyföretagandet för en ökad sysselsättning och slutligen ska insatser för ökad trygghet och social hållbarhet stärkas.

Fokus på några stadsdelsområden

Programmet föreslås gälla för vissa prioriterade stadsdelar inom Rinkeby – Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör samt Farsta stadsdelsnämnder.

Urvalet baseras på den inventering av sociala risker för stadsdelar som Sweco gjort på uppdrag av Stockholms stad.

Integrering i ILS och lokalt arbete med handlingsplaner

Programmet syftar till att integrera arbetet med en sammanhållen stad i nämnders och bolags ordinarie verksamhetsplanering. Programmet pekar ut uppföljningsansvariga nämnder och bolag. I fördelningen av uppföljningsansvar har hänsyn tagits till nämnders och bolagsstyrelserns rådighet över målet. Programmets genomförande och uppföljning ska integreras i stadens system för integrerad ledning och styrning, ILS.

Genomförande och uppföljning

Välutvecklade former för samverkan, utveckling av metoder och arbetssätt samt lokala initiativ och dialoger med medborgare ska vara centrala delar i arbetet.

Ansvar för genomförandet och uppföljning åvilar den nämnd eller bolag som är utpekad som berörd eller ansvarig för målet.

Kommunstyrelsen har det övergripande uppföljningsansvaret för programmet och har rapporteringsansvar till kommunfullmäktige.

Finansiering

För den kommande programperioden föreslås 150 mnkr disponeras för insatser i de prioriterade stadsdelsområdena, med högt riskindex, som programmet gäller för. Medlen ska användas till att starta upp aktiviteter/arbetssätt som beslutats om i handlingsplanen för lokalt arbete för social hållbarhet. Medlen kommer inte kunna sökas av Hägersten-Liljeholmen och övriga stadsdelsnämnder med lågt riskindex.

Vissa satsningar som tidigare har finansierats via ytterstadsmedel, bedöms framgent kunna integreras inom ordinarie budget. Finansiering av dessa satsningar föreslås hanteras i samband med upprättande av kommunfullmäktiges budget. De tidigare satsningar som avses är feriearbete, cirka 40 mnkr per år, de sociala insatsgrupperna, uppsökande arbete eller trygghetsvårdar, medborgarvårdar, förstärkt fältarbete och idrottssatsningar genom idrottslyftet Järva samt ett antal projekt där potentialen för integrering i ordinarie verksamhet och budget behöver utredas.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning ser positivt på att ett nytt gemensamt program för ytterstadsarbetet tas fram. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning ser gärna att samtliga ytterstadsnämnder omfattas av programmet men att särskilda medel avsätts för insatsområdet, social hållbarhet, för de föreslagna nämnderna med ett högt riskindex.

Det är viktigt att Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd kommer att omfattas av de första tre insatsområdena; Stadsmiljö och boende, Skola och utbildning samt Jobb och företagande och att budgeten utökas för stadsdelsnämnden i den omfattning som sommarjobb mm förväntas kunna erbjudas för ytterstadens ungdomar.

För det fjärde insatsområdet; lokalt arbete för social hållbarhet, har de stadsdelar valts ut med ett högt riskindex, baserat på den inventering av sociala risker som Sweco gjort på uppdrag av Stockholms stad. Resultatet av inventeringen visar att Hägersten-Liljeholmen har ett lågt index och därför inte heller omfattas av det insatsområdet.

Stadsdelsförvaltningen fortsätter det ordinarie arbetet inom ramen för stadens trygghets- och säkerhetsprogram.

Viktigt för förvaltningen är också att utbyta och sprida goda exempel, likaså kan det finnas behov av att delta i arbetet med att utveckla nya metoder inom det sociala området för till exempel uppsökande arbete och mentorskap. Stadsdelsförvaltningen ser gärna att inbjudan ges till sådana samarbeten.

Det kan också vara värt att uppmärksamma att det i Hägersten-Liljeholmen vistas ett stort antal ungdomar både dag- och kvällstid då Liljeholmen är det gymnasietätaste området i Stockholm. Med tanke på det stora antalet gymnasieelever i Liljeholmen kan det vara motiverat med en särskild insats för ungdomarna i området framöver.

I ärendet nämns också att Bostadspotential i Stockholm kommer att innebära ett ytterligare fokus på ytterstaden. 40 000 bostäder ska byggas inom söderort, fram till 2030. Den största andelen av bostadsbyggande kommer att äga rum i Hägersten-Liljeholmen. I ärendet pekar stadsledningskontoret på att boendedialogerna är värdefulla och positiva. Hägersten-Liljeholmens möjlighet att genomföra den typen av boendedialoger skulle underlättas med finansiering via program för en sammanhållen stad. Det talar för att Hägersten-Liljeholmen kan behöva extra insatser i samband med bostadsbyggandet för att stärka dialogen och ta tillvara den potential som finns bland de nya invånarna.

Förvaltningen vill särskilt peka på vikten av målinriktade insatser för inriktningsmålet ”jobb och företagande” i söderort med syfte att skapa förutsättningar för en jämn fördelning av arbetsplatser mellan norra och södra Stockholm.

Tidigare undersökningar har visat att företagandet har en avgörande betydelse för söderorts utveckling. Stockholm Business Region (SBR) har nyligen genomfört en analys av utvecklingspotentialen av Söderorts olika företagsområden som till exempel kan ligga till grund för att utveckla områdenas särart. Med insatser för klusterutveckling och innovationer vid Telefonplan kan söderort få en fortsatt positiv utveckling samtidigt som programmets mål uppfylls.

Potentialen är tydlig genom att en stor del av företagen inom de kreativa näringarna är lokaliserade söder om city, mot Södermalm, söderort och i synnerhet mot Telefonplan. Telefonplan har idag

utvecklats till ett av Sveriges största kluster för företagare inom kreativa näringar, med bl.a. Konstfack, Transit, Hyper Island och Kolonien. Telefonplan lyfts fram, i SLL:s rapport ”Synergier mellan investeringar - för en tät och flerkärnig Stockholmsregion 2014”, som stärker den bilden.

Som tidigare nämnts ser Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning en fördel i att samtliga ytterstadsnämnder omfattas av programmet men att särskilda medel avsätts för insatsområdet ”lokalt arbete för social hållbarhet”, för de föreslagna nämnderna med ett högt riskindex. Detta bör förtydligas ytterligare i programbeskrivningen.

Bilagor

Remisshandlingarna för Program för en sammanhållen stad 2015-2020 finns på www.insynsverige.se/stockholm under Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, sammanträde 18 september 2014.